

Polismyndighetens föreskrifter och allmänna råd om Polismyndighetens tillsyn över transporter av farligt gods;

PMFS 2020:10
FAP 338-1

Utkom från trycket
den 25 maj 2020

beslutade den 14 maj 2020.

Polismyndigheten föreskriver¹ följande med stöd av 17 § förordningen (2006:311) om transport av farligt gods och beslutar följande allmänna råd.

Allmänt

1 § Enligt 10 § första stycket förordningen (2006:311) om transport av farligt gods ska Polismyndigheten utöva tillsyn över efterlevnaden av lagen (2006:263) om transport av farligt gods och de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen. Tillsynen avser transporter på land med undantag för järnvägstransporter.

Polismyndighetens tillsynsansvar enligt första stycket omfattar tiden från förberedelse av en transport till dess att godset har nått mottagaren.

Polismyndigheten ansvarar även för tillsynen av lastning och lossning av farligt gods samt för företagens och Polismyndighetens utbildningsrutiner på området.

Tillsynsområde

2 § Tillsynen över transporter av farligt gods ska utövas på väg, i terräng eller vid terminaler och andra liknande lastningsställen varifrån väg- och terrängtransporter av farligt gods utgår eller där sådant gods tas emot. De platser som används vid tillsynen ska vara så beskaffade att fel och brister som kan leda till förbud i förekommande fall kan rättas till på platsen.

Tillsynen ska ske slumpvis på ett sådant sätt att en representativ del av transporterna av farligt gods blir föremål för kontroll.

Tillsynen får i det enskilda fallet inte ta oskäligt lång tid.

3 § Polismyndigheten ska också utöva tillsyn hos företag som avsänder eller transporterar farligt gods. Tillsynen ska inriktas på kontroll av lastnings- och lossningsrutiner samt att föreskriven utbildning har genomförts.

4 § Tillsynen ska ske i enlighet med rådets direktiv 95/50/EG, bilaga I och II.

¹Jfr rådets direktiv 95/50/EG av den 6 oktober 1995 om enhetliga förfaranden för kontroller av vägtransporter av farligt gods (EGT L 249, 17.10.1995 s. 35, Celex 31995L0050), senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/54/EG av den 17 juni 2008 (EUT L 162, 21.6.2008, s. 11-12, Celex 32008L0054).

Riskkategorierna/överträdelserna är genomförda i Polismyndighetens ingripande-/åtgärds katalog avseende tillsyn av transport av farligt gods.

Behörighet

5 § Endast en polisman som har genomgått en av Polismyndigheten beslutad grundutbildning i tillsyn över väg- och terrängtransporter av farligt gods är behörig att utföra tillsyn över sådana transporter. För att upprätthålla behörigheten ska en polisman med sådan behörighet varje år genomgå en av Polismyndigheten beslutad årlig fortbildning i tillsyn.

6 § En polisman som enligt 5 § är behörig att utöva tillsyn får utfärda föreläggande eller förbud som avses i 14 § första stycket lagen (2006:263) om transport av farligt gods.

Polismyndigheten beslutar om att förena föreläggande eller förbud med vite enligt 14 § andra stycket lagen om transport av farligt gods eller att vidta åtgärder på den enskildes bekostnad enligt 14 § tredje styckena samma lag.

Allmänna råd

Beslutstexten i formuläret *Kontrollista brister transport farligt gods* (PM 338.8) har utformats med beaktande av att det ofta kan vara tillräckligt att utforma ett föreläggande så att avsändaren eller transportören kan åtgärda bristerna på eget ansvar utan uppföljande kontroll av Polismyndigheten. När det finns anledning till det bör beslutet dock innehålla en skyldighet att styrka att förbudet eller vitesförelägandet har följts, t.ex. då Polismyndigheten beslutat om förbud eller har förelagt vite enligt 14 § andra och tredje styckena lagen om transport av farligt gods.

Uppdrag

7 § För att upprätthålla en effektiv tillsyn ska det i varje polisregion finnas minst en polisman med uppdrag att vara specialist i fråga om tillsyn över transport av farligt gods. Från varje polisregion ska en polisman med ett sådant uppdrag ingå i Polismyndighetens referensgrupp för tillsyn av farligt gods.

I varje polisregion ska det även finnas minst en polisman med uppdrag som utbildare i tillsyn över transport av farligt gods.

Allmänna råd

Endast polismän med stor erfarenhet av tillsynsarbete och som utbildare bör komma i fråga för uppdrag som beskrivs i 7 §.

Polismän med uppdrag att vara specialist bör hålla sig väl underrättade om utvecklingen i frågor som rör farligt gods, upprätthålla och utveckla såväl interna som externa kontakter inom ämnesområdet, svara för tillsynsutbildning och rekrytering av utbildare samt delta i tillsynsverksamheten. Dessutom bör de vid behov bistå övriga till-

synsmän och vara beredda att medverka vid utredningar av olyckor där farligt gods har varit inblandat.

PMFS 2020:10

8 § En polisman som ska verka som utbildare eller med uppdrag att vara specialist ska genomgå en av Polismyndigheten beslutad utbildning. För att upprätthålla behörigheten ska en polisman med sådan behörighet varje år genomgå en av Polismyndigheten beslutad årlig fortbildning.

Dokumentation

9 § Varje tillsynstillfälle ska dokumenteras i Polismyndighetens formulär *Kontrollista transport av farligt gods* (PM 338.3).

Exemplar 1 av formuläret ska behållas av Polismyndigheten.

Exemplar 2 av formuläret ska överlämnas

1. vid kontroll på väg: till fordonsföraren för att förenkla eller undvika ytterligare kontroll under samma transport,

2. vid kontroll i terminal eller på lastnings-/omlastningsplatser: till terminalansvarig eller motsvarande, och

3. vid kontroll enligt 3 §: till ansvarig vid företaget.

10 § Brister vid det tillsynstillfälle som föranleder beslut om föreläggande, förbud och/eller brottsanmälan/föreläggande om ordningsbot ska dokumenteras i Polismyndighetens formulär *Kontrollista brister transport farligt gods* (PM 338.8).

Exemplar 1 av formuläret ska behållas av Polismyndigheten.

Exemplar 2 av formuläret ska överlämnas

1. vid kontroll på väg: till fordonsföraren,

2. vid kontroll i terminal eller på lastnings-/omlastningsplatser: till terminalansvarig eller motsvarande, och

3. vid kontroll enligt 3 §: till ansvarig vid företaget.

Vid brister som är relaterade till avsändaren eller annan som är delaktig i transporten ska exemplar 2 av formuläret enligt första stycket och exemplar 2 av *Kontrollista transport av farligt gods* (PM 338.3) överlämnas tillsammans med Polismyndighetens formulär *Underrättelse om brister vid kontroll av farligt gods* (PM 338.5) till den som är berörd.

Allmänna råd

Att en förare har kopia av ett kontrollformulär bör inte hindra att särskilda kontroller utförs.

Att kopior skickas till avsändare eller annan som är delaktig i transporten hindrar inte att tillsynspersonalen omedelbart vid tillsynstillfället underrättar avsändaren eller annan delaktig om beslut med anledning av bristen/bristerna. Detta är särskilt viktigt vid beslut om förbud mot fortsatt färd.

11 § Dokumentation enligt 9 och 10 §§ får upprättas och överlämnas antingen elektroniskt med Polismyndighetens mobila tjänster eller som fysiska formulär.

Undantag

12 § Polismyndigheten får, om det finns särskilda skäl, besluta om undantag från dessa föreskrifter.

-
1. Dessa föreskrifter och allmänna råd träder i kraft den 1 juni 2020.
  2. Genom föreskrifterna upphävs Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (RPSFS 2012:23, FAP 338-1) om Polisens tillsyn över transporter av farligt gods.

På Polismyndighetens vägnar

ANDERS THORNBERG

Tony Härdin
(Nationella operativa avdelningen)